

Τ Μ Η Μ Α
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΠΡΟΕΔΡΙΑ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Α. ΚΥΡΚΟΥ
Καθηγητή του Τομέα Φιλοσοφίας

Χ Ρ Ο Ν Ι Κ Ο
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΕΤΟΥΣ
1985 - 1986

Ι. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
(Δ. Ε. Π.)

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

1. ΜΑΡΙΑ ΗΛΙΟΥ
2. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΥΡΚΟΣ
3. ΕΥΤΥΧΗΣ ΜΠΙΤΣΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

1. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΝΟΥΤΣΟΣ
2. ΑΝΝΑ ΦΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ

ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

1. ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ
2. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΣ
3. ΚΛΗΜΗΣ ΝΑΥΡΙΔΗΣ
4. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΝΟΥΤΣΟΣ
5. ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
6. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΣΙΝΟΣ
7. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΨΗΜΜΕΝΟΣ

ΛΕΚΤΟΡΕΣ

1. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
2. ΘΕΟΠΟΥΛΑ ΑΝΘΟΓΑΛΙΔΟΥ
3. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΑΚΗΣ
4. ΠΑΥΛΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ
5. ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΜΕΤΑΞΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΙ. ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

1. ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ
2. ΣΩΤΗΡΙΑ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
3. ΛΙΑ ΣΟΦΤΑ
4. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΝΟΡΕΜΑ
5. ΜΙΧΑΛΗΣ ΦΑΚΙΝΟΣ

III. ΒΟΗΘΟΙ

1. ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΑΚΗ - ΠΕΡΔΙΚΗ
2. ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ - ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΥ
3. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΠΑΔΙΩΤΟΥ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
4. ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ
5. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΟΛΩΜΟΥ - ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
6. ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΕΖΑΣ
7. ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΨΑΛΛΙΔΑ - ΜΑΤΣΑ

IV. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

1. ΜΑΡΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
2. ΜΕΛΑΝΘΙΑ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΟΚΚΙΝΑΚΗ
3. ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ
4. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΙΑΚΑΡΗΣ

V. ΕΙΔΙΚΟΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΥΠΟΤΡΟΦΟΙ (Ε.Μ.Υ)

1. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
2. ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΟΝΔΥΛΗ
3. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΡΙΤΣΙΝΙΩΤΗΣ
4. ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΑΛΛΙΔΟΥ - ΓΡΑΜΜΑΤΑ
5. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΡΝΕΛΗ
6. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΑΡΗΣ
7. ΔΗΜΗΤΡΑ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

VI. ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ-ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.Δ.Τ.Π.)

1. ANNA - ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΛΟΥΤΣΑΡΗ
2. ΕΥΔΟΚΙΑ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ - ΛΕΒΕΝΤΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Α' ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

ΜΑΡΙΑ ΗΑΙΟΥ, καθηγήτρια Παιδαγωγικής.

Α. Συνέδρια - σεμινάρια - διεθνείς οργανισμοί.

1. Παρουσίασε εισήγηση στη Συνάντηση Ειδικών που οργανώθηκε από την Ουνέσκο με θέμα: «Η γυναικεία προβληματική στην Έρευνα και την Ανώτατη Εκπαίδευση» (Λισσαβόνα 17-20 Σεπτεμβρίου 1985).
2. Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του Παιδαγωγικού Συμποσίου «Προσχολική αγωγή και κατάρτιση νηπιαγωγών» που οργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Βόλος, 23-24 Σεπτεμβρίου 1985). Πήραν μέρος Πανεπιστημιακοί από όλα τα ελληνικά Πανεπιστήμια και άλλοι επιστήμονες και ειδικοί.
3. Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του Διεθνούς Συμποσίου «Νέες κατευθύνσεις στις Παιδαγωγικές Σπουδές» που οργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Βόλος, 25-27 Σεπτεμβρίου 1985). Πήραν μέρος Πανεπιστημιακοί από όλα τα ελληνικά Πανεπιστήμια, καθηγητές των Πανεπιστημίων Φλωρεντίας, Βρυξελλών, Λίλλης, Παρίσι-Ντωφίν, Παρίσι-Βενεσέν, Μαδρίτης, Γενεύης, ο Πρόεδρος του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εταιρειών Συγκριτικής Εκπαίδευσης, ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Συγκριτικής Εκπαίδευσης, ο Προϊστάμενος του Τμήματος Κατάρτισης Εκπαιδευτικών της Ουνέσκο, ο υπεύθυνος των Προγραμμάτων Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών του ΟΟΣΑ, κ. ά.
4. Μέλος της ελληνικής αντιπροσωπείας, ως εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας, στη Γενική Διάσκεψη της Ουνέσκο (Σόφια, 10-22 Οκτωβρίου 1985).
5. Παρουσίασε εισήγηση στο Επιστημονικό Συμπόσιο «Ε. Π. Παπανούτσος: ο Φιλόσοφος και ο Παιδαγωγός» που οργάνωσε ο Τομέας Φιλοσοφίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (Γιάννενα, 30 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 1985), με θέμα: «Δυναμική και όρια ενός μεταρρυθμιστικού σχεδίου».
6. Παρουσίασε εισήγηση στο συνέδριο «Παιδαγωγική Έρευνα και Εκπαίδευση» που οργάνωσε το παιδαγωγικό περιοδικό «Σύγχρονη Εκπαίδευση» (Αθήνα, 22 - 24 Νοεμβρίου 1986), με θέμα «Έρευνα και μύθοι».
7. Παρουσίασε εισήγηση στο 10ο εκπαιδευτικό συνέδριο του Εκπαιδευτικού Μεταρρυθμιστικού Ομίλου Κύπρου «Μαζικοποίηση στην Εκπαίδευση» (Λευκωσία, 3 - 4 Ιανουαρίου 1986), με θέμα: «Εκπαιδευτικές στρατηγικές: για ποιά προοπτική?».
8. Πήρε μέρος στην ετήσια σύσκεψη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Διεθνούς Ταμείου για την Προώθηση του Πολιτισμού (F.I.P.C.) της Ουνέσκο (Μπουένος Άιρες, 21-25 Απριλίου 1986).

9. Προέδρευσε στις εργασίες της συνόδου των συντονιστών του Προγράμματος συνεργασίας για την Έρευνα και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικών Καινοτομιών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (CODISEE) της Ουνέσκο (Δελφοί, 2-6 Ιουνίου 1986).

B. Δημοσιεύματα

1. Γνωστές και άγνωστος αναλφαβητισμός, απο τον τόμο: «Συνδιάσκεψη για την αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού», Αθήνα, ΥΠΕΠΘ - Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, 1985, αναδημοσιεύτηκε με συμπληρώσεις ως Επίμετρο στον τόμο 8, «Διαρκής εκπαίδευση και κοινωνικοπολιτιστική εμφύχωση», ελληνική έκδοση του οκτάτομου έργου των M. Debesse - G. Mialaret «Οι Παιδαγωγικές Επιστήμες», εκδόσεις Δάπτυχο, 1985
2. La formation inutile des femmes grecques, στον τόμο «A la recherche du temps des femmes. Education, Communication, Rythmes de vie», Παρίσι, εκδόσεις TIERCE -ACCT, 1985.
3. Έρευνα και μύθοι, «Σύγχρονη Εκπαίδευση», τεύχος 26, Ιαν. - Φεβρ. 1986, σελ. 58-62.
4. Perception de las necesidades culturales locales y tentativas de descentralizacion en la Grecia actual, στο J. M. Quintana (συντονιστής): Investigacion participativa. Educacion de Adultos, Μαδρίτη, εκδόσεις Narcea, 1986.

Γ. Άλλες δραστηριότητες.

- Μέλος τής Δ. Ε. του Παν/μίου Θεσσαλίας. Συντονίστρια Ομάδας Εργασίας για την ακαδημαϊκή συγκρότηση των Παιδαγωγικών Τμημάτων στην προοπτική ανάπτυξης Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών.
- Μέλος Επιτροπής αξιολόγησης συνεδρίων (ΥΠΠΕ).
- Μέλος επιτροπών αξιολόγησης προτάσεων και αποτελεσμάτων ερευνητικών έργων (Γ. Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας).
- Μέλος του Σώματος Εκλεκτόρων για την πλήρωση των πρώτων θέσεων ΔΕΠ του Τμήματος Κοινωνιολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Παν/μίου Κρήτης.

ΕΥΤΥΧΗΣ ΜΠΙΤΣΑΚΗΣ, καθηγητής της Φιλοσοφίας.

A' Δημοσιεύσεις.

Άρθρα - Μελέτες

1. On the validity of J. von Neuman's Theorem, στο *Determinism in Physics*, E. Bitsakis and N. Tambakis Eds., Gutenberg, Athens, 1985, pp. 157-169.
2. Microfisica: determinismo o neo-misticismo, Paradigmi, IV, No 10, 1986, pp. 37-47.
3. A la recherche de la réalité microphysique, «Δωδώνη», ΙΔ', 1985, σσ. 197-208.
4. Μορφές φυσικής αιτιοκρατίας, Δωδώνη, ΙΔ', 1985, σσ. 45-70.
5. Οι επιστήμες στην Κοινωνία, Πολιτιστική, Σεπτέμβριος 1986, σσ. 14-18.
6. Η μαρξιστική γνωσιολογία, Πολιτιστική, Απρίλιος 1986, σσ. 41-53 και ΠΕΦ, Σεμινάριο 6ο, Φιλοσοφία, Αθήνα 1986, σ. 47-68.
7. Επιστήμες και Νεο-μυστικισμός, Επιστημονική Σκέψη, 28 και 29 (1986), σσ. 27-34 και 71-77.

Βιβλία.

1. Εκκυκλοφόρησε στην Ουγγαρία η μετάφραση του *Physique et Materialisme* εκδ. Cos-suth, 1986, σελ. 408.
2. Συνεκδότης με τον Ν. Tambakis των Πρακτικών του Συνεδρίου, *Determinism in Physics*, Gutenberg, 1985, σελ. 307.

Μεταφράσεις.

1. L. Sève, Εισαγωγή στη μαρξιστική φιλοσοφία, Εκδ. «Ι. Ζαχαρόπουλος», Αθήνα 1986, τόμος Α', σελ. 320.

Β' Οργάνωση Συνεδρίων (Ο.Δ.Ε.)

1. Πανελλήνιο Συνέδριο, *Αιτιότητα και Τοπικότητα στη Φυσική*, Αθήνα, Νοέμβριος 1985.
2. Πανελλήνιο Συνέδριο, *Οι Επιστήμες στην Κοινωνία*, Αθήνα, Απρίλιος 1984. (Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής).

Γ' Συμμετοχή σε Συνέδρια.

1. Διεθνές Συνέδριο, *Microphysical Reality and Quantum Formalism*, Urbino, Σεπτέμβριος 1985. Εισήγηση *Potential and Real States in Quantum Mechanics*.
2. *Αιτιότητα και Τοπικότητα στη Φυσική*, Αθήνα, Νοέμβριος 1985. Εισήγηση: *Δυνάμει και Ένεργεια καταστάσεις στην Κβαντική Μηχανική*. Επίσης Εισαγωγή στο Συνέδριο με θέμα: *Εξήντα χρόνια διαμάχης στην Κβαντική Μηχανική*.
3. *Οι Επιστήμες στην Κοινωνία*, Αθήνα, Απρίλης 1986. Εισήγηση: *Επιστήμες και κοσμοθεωρία*.
4. Διεθνές Συνέδριο, *Philosophy, Method, Ethics and Economics, in Clinical Cancer Research*, Κως, Μάιος 1986. Εισήγηση: *Epistemology. Its Ratus and Function*.
5. *Η έννοια του χώρου σε σχέση με την ανθρώπινη νόηση και πράξη*. Ομάδα 4+, Ινστιτούτο Γκαίτε, Αθήνα, Μάιος 1986. Εισήγηση: *Ο Φυσικός χώρος, στοιχείο της ανθρώπινης πράξης*.
6. Διεθνές Συνέδριο των Γαλλόφωνων Φιλοσοφικών Εταιρειών, *L'avenir*, Αθήνα Ιούλιος 1986. Εισήγηση: *Sciences, Technique et Liberte*.
7. Τρίτο Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας, *Η Διαλεκτική*. Εισήγηση: *Διαλεκτική της Φύσης: το πρόβλημα της νομιμότητας*.

Δ' Διαλέξεις.

1. Μαρξιστική Γνωσιοθεωρία, Ένωση Ελλήνων Φιλολόγων.
2. Αιτιότητα και Τοπικότητα στη Μικροφυσική, Ένωση Ελλήνων Φυσικών, Παραρτ. Μακεδονίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Φλεβάρης 1986.
3. Γνωσιολογικά προβλήματα της Πληροφορικής, Κέντρο «Δημήτρης Γληνός», Φλεβάρης 1986.
4. Νέοι και Ελευθερία, Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, Αθήνα, Απρίλιος 1986.
5. Διαλέξεις σε Ελευθέρα Πανεπιστήμια, Δήμους, Επιστημονικά Σωματεία.

Ε' Άλλες δραστηριότητες.

1. Διδασκαλία του μαθήματος, *Μεθοδολογία των Φυσικών Επιστημών, Δ'* Φυσικό, Πανεπιστήμιο Αθηνών.
2. Επιστημονικός υπεύθυνος της Ομάδας Επιστημονικής Έρευνας.
3. Ομιλίες απο το ραδιόφωνο σε φιλοσοφικά θέματα.
4. Αρθρογραφία στον καθημερινό και περιοδικό τύπο σε πολιτικά, πολιτιστικά και ιδεολογικά θέματα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΝΟΥΤΣΟΣ, αναπληρωτής καθηγητής του Τομέα Φιλοσοφίας:

Α' Διαλέξεις:

1. Το «μάθημα» της φιλοσοφίας στη Μέση Εκπαίδευση (Αθήνα, 21-11-1985, με πρόσκληση του περιοδικού «Νέα Παιδεία»·
2. Το πρόβλημα της σύγκρουσης των «γενεών» (Ιωάννινα, 12-2-1986, «Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο» Δήμου Ιωαννίνων. Κόνιτσα, 13-3-1986, «Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο» Δήμου Κόνιτσας).

Β' Επιστημονικά συνέδρια:

1. Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας Δήμου Ιωαννιτών (Ιωάννινα, 4-7 Σεπτ. 1985) με την ανακοίνωση: Ένα μαθηματάριο «Μεταφυσικής» του Αθ. Ψαλίδα·
2. Πανελλήνιο Συνέδριο: «Η επίδραση των κοινωνικών εξελίξεων στη νεολαία» (Πυλί Κώ, 12-13 Οκτ. 1985) με την ανακοίνωση: Το πρόβλημα της σύγκρουσης των «γενεών»·
3. Τομέας Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: «Ε. Π. Παπανούτσος. Ο φιλόσοφος και ο παιδαγωγός» (Ιωάννινα, 30, 31 Οκτ. - 1 Νοεμβρ. 1985) με την ανακοίνωση: Ο Ε. Π. Παπανούτσος, ο ιστορικός υλισμός και η Αριστερά.
4. Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων: «Η φιλοσοφία στην Εκπαίδευση» (Αθήνα, 22 Νοεμβ. 1985) με την ανακοίνωση: Προβλήματα ερμηνείας της σκέψης του Marx.
5. Περιοδικό «ΑΝΤΙ»: «Ουτοπία: οράματα τελειότητας» (Αθήνα, 22-23 Μοεμβ. 1985) με την ανακοίνωση: Για τον ελληνικό «ουτοπικό σοσιαλισμό»·
6. Ομάδα Διεπιστημονικής Έρευνας: «Οι επιστήμες στην κοινωνία» (Αθήνα, 9-11 Απρ. 1986) με την ανακοίνωση: Η πρόσληψη των ιδεολογημάτων της «technocracy» στην Ελλάδα·
7. Τομέας Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: «Τηλεόραση και επι-κοινωνία» (Ιωάννινα, 17-20 Απρ. 1986) με την ανακοίνωση: «Πολιτιστική ταυτότητα», «επικοινωνία» και «αποξένωση»·
8. Ε' Διεθνές Πανόνιο Συνέδριο (Κεφαλονιά, 17-21 Μαΐου 1986) με την ανακοίνωση: Η πρόσληψη των ιδεών του Christian Wolff στην Ελλάδα. Η συμβολή των επτανησίων λογίων.

Γ' Δημοσιεύσεις:

1. Από το «κλαό» των διαφωτιστών στη «κλαϊκή δημοκρατία» των μαρξιστών. Για την κατανόηση του «κλαϊσμού», «Δωδώνη», τόμ. ΙΔ' (1985), τεύχος τρίτο, σ. 9-19·

2. Universitas sive multiversitas, «Αντί», τεύχ. 312 (14-3-1986), σ. 50-53·
3. Προβλήματα ερμηνείας της σκέψης του Marx, ΠΕΦ, Σεμινάριο 6ο: Φιλοσοφία, Αθήνα 1986, σ. 69-79·
4. Λήμμα «Κ. Δεσποτόπουλος», Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρος - Larousse - Britannica», τ. 20 (1986), σ. 132.
5. Ιδεολογικές συνιστώσες του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου, «Τα Ιστορικά», τεύχ. 5 (Ιούν. 1986), σ. 139-150.

Δ' Διδακτικό έργο:

1. Δίδαξε στους φοιτητές των τριών Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής:
Χειμερινό εξάμηνο 1985/86:
Κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία: Η κοινωνική και πολιτική σκέψη της εποχής του νεοελληνικού Διαφωτισμού
Φιλοσοφία της ιστορίας: Προβλήματα φιλοσοφίας της ιστορίας
Θερινό εξάμηνο 1986:
Κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία: Karl Marx. Η επιστήμη της κοινωνίας Ι.
Φιλοσοφία της ιστορίας: Ιστορία της φιλοσοφίας της ιστορίας.
2. Οργάνωσε (άτυπο) μεταπτυχιακό φροντιστήριο για υποψηφίους διδάκτορες του Τομέα Φιλοσοφίας.
3. δίδαξε στη ΣΕΑΜΕ Ιωαννίνων («Η φιλοσοφία στην κοινωνία της εποχής μας»).

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΝΟΥΤΣΟΣ, Επίκουρος καθηγητής του τομέα Παιδαγωγικής.

Α' Δημοσιεύματα.

1. «Ιστορία της εκπαίδευσης ad usum filii», *Δωδώνη* τόμ. ΙΑ', τεύχ. 3 (1985), σ. 33-42.
2. «Ένιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο: Προσδοκίες και προοπτικές», στον τόμο *Σύγχρονη Ελληνική Εκπαίδευση: Πραγματώσεις και προοπτικές*, Κατερίνη 1985, σ. 111-130.
3. «Κοινωνιολογία και εκπαίδευση: Η θεωρητική αντιπαράθεση στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης σήμερα», *Διαβάζω*, αρ. 119 (1985), σ. 42-47.
5. «Οι παρομοιώσεις για το παιδί στη νεοελληνική παιδαγωγική», στον τόμο (των πρακτικών Διεθνούς Συμποσίου) *Ιστορικότητα της παιδικής ηλικίας και της νεότητας*, Αθήνα 1986, σ. 449-456.
6. *Ιδεολογία και εκπαιδευτική πολιτική*, Θεμέλιο, Αθήνα 1986.

Β' Επιστημονικά συνέδρια κ.τ.δ.

1. Επιστημονικό Συμπόσιο του Τομέα Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής Ιωαννίνων: «Ε. Π. Παπανούτσος: Ο Φιλόσοφος και ο Παιδαγωγός» (Ιωάννινα 30, 31 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 1985) με την ανακοίνωση: «Η έννοια του Αναλυτικού Προγράμματος στο έργο του Ε. Π. Παπανούτσου».
2. Δήμερο συζητήσεων της *Εταιρείας Μελέτης Νέου Ελληνισμού*: «Η διδασκαλία της Ιστορίας στη Μέση Εκπαίδευση» (Αθήνα 9-10 Μαΐου 1986) με την ανακοίνωση: «Ιστορία και κοινωνική επιλογή».

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΘΥΜΗΣ, Επίκουρος καθηγητής του Τομέα Φιλοσοφίας.

Α' Επιστημονικά Συνέδρια:

1. Συμμετοχή στο IV. Συνέδριο της Σύγχρονης Εκπαίδευσης με θέμα: «Παιδαγωγική έρευνα και εκπαίδευση». (Αθήνα 22-11-1985).
2. Συμμετοχή στο επιστημονικό συμπόσιο: «Ε. Π. Παπανούτσος. Ο φιλόσοφος και ο παιδαγωγός» (Γιάννινα 31-11-1985).
3. Συμμετοχή στο συνέδριο: «Επιστήμη και κοινωνία» (Αθήνα 9-4-86).

Β' Δημοσιεύσεις:

1. «Σύγχρονα επιστημολογικά προβλήματα της έρευνας των κοινωνικών επιστημών». Στο περιοδικό «Σύγχρονη Εκπαίδευση», αρ. 26 (1986), σ. 67-74.
2. «Οι ανθρωπολογικές απόψεις του Αριστοτέλη». Στο περιοδικό ΔΙΑΒΑΣΩ, αρ. 135 (15-1-1986), σ. 21-26.
3. «Η αλληλεπίδραση αντικειμενικών συνθηκών και υποκειμενικού παράγοντα στην πάλη για την κοινωνική αλλαγή». Στο περιοδικό ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ, αρ. 29 (29-3-1986), σ. 55-59.

ΝΙΚΟΣ Κ. ΨΗΜΜΕΝΟΣ, επίκουρος καθηγητής του Τομέα Φιλοσοφίας:

1. Από 1.10 έως 15.11.1985 διέμεινε με εκπαιδευτική άδεια στη Βασιλεία της Ελβετίας* στις πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες της οποίας εργάστηκε αναζητώντας κυρίως πληροφορίες για τις φιλοσοφικές σπουδές Νεοελλήνων στην κεντρική Ευρώπη.
2. Δημοσίευσε τις ιστοριοφιλοσοφικές εργασίες:
 - α) Η θεωρία της αλήθειας στον Βενιαμίν Λέσβιο. «Πρακτικά πανελληνίου συμποσίου Βενιαμίν Λέσβιος / Μυτιλήνη 28-30 Μαΐου 1982», Αθήνα 1985, σσ. 169-180.
 - β) Βιβλιογραφία για την Ήπειρο (1983-1984) - Φιλοσοφία. «Ηπειρωτικά χρονικά» 27/1985, σσ. 284-289.
 - γ) Η κλασική παιδεία του νεαρού Hegel. «Δωδώνη» ΙΔ' /1985, τ. 3, σσ. 173-195.
 - δ) Η Φυσική και τα Μαθηματικά στη θεώρηση του Κ. Μ. Κούμα. Στα πρακτικά του συνεδρίου «Οι φυσικές επιστήμες στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στη Θεσσαλία πριν την Επανάσταση» (Λάρισα - Αμπελόκια - Τύρναβος 22-24.3.1985), Λάρισα 1986, σσ. 72-79.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, λέκτορας του Τομέα Παιδαγωγικής.

Α' Δημοσιεύσεις.

1. Η αξιολόγηση της «έκθεσης» στο Λύκειο: Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση. Έκδοση «Εκπαιδευτήρια ΔΟΥΚΑ», Αθήνα 1985, σελ. 237.
2. Η επιλογή και διατύπωση θεμάτων εκθέσεων στη μέση εκπαίδευση: Προβλήματα-διαπιστώσεις - προτάσεις. Ανάτυπο από «Διδακτική και Αξιολόγηση εκθέσεων», έκδοση «Εκπαιδευτήρια ΔΟΥΚΑ», Αθήνα 1985, σελ. 235-267.
3. Η βαθμολογία της έκθεσης στη Μέση Εκπαίδευση και οι ψυχοπαιδαγωγικές και κοινωνικές επιπτώσεις της. Ανάτυπο από «Διδακταλία και Αξιολόγηση των εκθέσεων», έκδοση «Εκπαιδευτήρια ΔΟΥΚΑ», Αθήνα 1985, σελ. 467-485.

Β' Συνέδρια.

Συμμετοχή στο τετραήμερο συνέδριο των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Θεσπρωτίας, που οργανώθηκε στην Ηγουμενίτσα από τους σχολικούς συμβούλους (12-16 Ιουνίου 1986) με τις ακόλουθες εισηγήσεις:

1. Η διδασκαλία της προφορικής έκφρασης στο δημοτικό σχολείο: προβλήματα - στρατηγικές.
 2. Προβλήματα διδασκαλίας και αξιολόγησης της γραπτής έκφρασης - έκθεσης (σκέφτομαι και γράφω) στο δημοτικό σχολείο.
 3. Οι ερωτήσεις σε σχολικά εγχειρίδια του δημοτικού σχολείου: προβλήματα - τρόποι αντιμετώπισής τους.
 4. Η τεχνική και ο ρόλος των ερωτήσεων στη διαδικασία της μάθησης.
- Συμμετοχή, με προφορικές παρεμβάσεις, στο συνέδριο που οργάνωσε ο τομέας ψυχολογίας του τμήματος Φ.Π.Ψ. της φιλοσοφικής Σχολής Ιωαννίνων στα Γιάννινα από 17-20 Απριλίου 1986 με θέμα «Τηλεόραση και επι-κοινωνία».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΑΚΗΣ, λέκτορας του Τομέα Φιλοσοφίας.

Α' Έλαβε μέρος στα εξής συνέδρια:

1. Πρώτη φιλοσοφική ημερίδα Θεσσαλονίκης, 17-18 Οκτωβρίου 1985. Θέμα: «Φιλοσοφική ερμηνευτική».
2. Διεθνές φιλοσοφικό συμπόσιο νεοπλατωνισμού και ελληνισμού. Γεώργιος Γεμιστός - Πλήθων. Ανακοίνωση: Η φιλοσοφία της παιδείας κατά τον Πλωτίνιο. Σπάρτη 26-28 Σεπτεμβρίου 1985.
3. Ε' Διεθνές πανιόνιο συνέδριο. Αργοστόλι - Ληξούρι 17-21 Μαΐου 1986. Ανακοίνωση: Φιλοσοφία της τεχνολογίας κατά τον Πέτρο Βράιλα - Αρμένι.

Β' Δημοσίευσε τα εξής:

1. Δεύτερη και τρίτη έκδοση με διορθώσεις του βιβλίου του: «Εισαγωγή στη φιλοσοφία».
2. Το διορθωτικό δίκαιο στον Αριστοτέλη.- Δωδώνη, τόμος 14ος, τεύχος 3ο, Γιάννινα 1985, 21-31.
3. Βιβλιοκρισία: Determinism in Physios, Proceedings of the Second International Meeting on Epistemology, Ed. by Eftihios Bitsakis and Nikos Tambakis. *Ελληνική φιλοσοφική Επιθεώρηση* 3, 1986, 292-293.

ΠΑΥΛΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ, λέκτορας του Τομέα Ψυχολογίας.

1. Δημοσίευσε στον «Οικονομικό Ταχυδρόμο» άρθρο με τίτλο: «Ποιές αλλαγές είναι αναγκαίες για την οικονομική ανάπτυξη», Αθήνα Φ. 39 (1638) 26-9-85, σελ. 29-30.
2. Έλαβε μέρος στο συνέδριο «Ήπειρος: Κοινωνία - Οικονομία 15ος-20ος αιώνας» με εισήγηση: «Η εξέλιξη των παιδιών 32 χωριών της Ηπείρου από το 1951 ως το 1971». Γιάννινα 4-7/9/85.
3. Πραγματοποίησε εκπαιδευτική εκδρομή με 50 φοιτητές στην Παιδόπολη Ιωαννίνων όπου έγινε συζήτηση στοργαγικής τραπέζης με εισηγήσεις Φοιτητών και τη συμμετοχή

- του διευθυντή Σ. Χατζηπαυλή και της κοινωνικής Λειτουργού Β. Φίλου για τα προβλήματα που παρουσιάζουν τα παιδιά των ιδρυμάτων. 21-4-1985.
4. Πραγματοποίησε 50 δεκάλεπτες εκπομπές από τον Ραδιοφωνικό Σταθμό Ιωαννίνων με γενικό τίτλο «Σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα».
 5. Προσεκάλεσε τον Καθηγητή της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Τυβίγγης Wolfgang Kretschmer ο οποίος έδωσε διάλεξη στην Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών με θέμα «Η αντιμετώπιση των προβλημάτων αγωγής του παιδιού κατά τον Adler» (Γιάννινα 7-9-85).
 6. Διετέλεσε πρόεδρος του πολιτιστικού συλλόγου «Ηπειρωτική Ένωση», ο οποίος έχει έδρα τα Ιωάννινα.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΜΕΤΑΞΟΠΟΥΛΟΣ, λέκτορας του Τομέα Φιλοσοφίας.

Α' Δημοσιεύσεις.

1. «Η επίδραση του μεσαιωνικού νομιναλισμού και της αναγεννησιακής φυσικής φιλοσοφίας στη διαμόρφωση της νεώτερης μηχανιστικής επιστήμης». «Δωδώνη» ΙΔ', 1985.
2. «Conceptions préscientifiques de la causalité» στο *Determinism in Physics*, (E. Bitsakis - N. Tambakis, eds) Gutenberg, Athens 1985 (το άρθρο γράφτηκε σε συνεργασία με τον Β. Κάλφα)
3. «Μαρξιστική ιστοριογραφία της επιστήμης: προβλήματα και προοπτικές», «Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών», 62, 1986.
4. Εισαγωγή, επιμέλεια, μετάφραση του έργου του Ι. Lakatos, Μεθοδολογία των πραγμαμάτων επιστημονικής έρευνας, Σύγχρονα θέματα, Θεσσαλονίκη 1986.

Β' Συνέδρια.

1. Πανελλήνιο Συμπόσιο «Επιστήμες και Κοινωνία», Αθήνα 9-11 Απριλίου 1986. Γραμματέας της οργανωτικής επιτροπής, εισήγηση με θέμα: «Συνέχεια και ασυνέχεια στις επιστήμες».
2. Criticism and the growth of knowledge: 20 years after». An International Conference in Memory of I. Lakatos, Θεσσαλονίκη 18-22 Αυγούστου 1986. Εισήγηση με θέμα: «A Critical consideration of the lakatosian concepts. 'Mature' and 'Immature' Science».
3. Συνάντηση «T.V. και επικοινωνία», Ιωάννινα 17-20 Απριλίου 1986. Εισήγηση με θέμα: «Η απόλαυση της απραγίας».
4. Επιστημονικό Συνέδριο «Ε. Π. Παπανούτσος: ο φιλόσοφος και ο παιδαγωγός» Ιωάννινα 30, 31 Οκτωβρίου, 1 Νοεμβρίου 1985. Σύεδρος.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ, ειδική επιστήμονας του Τομέα Ψυχολογίας.

Συμμετοχή σε Συνέδρια - Διαλέξεις.

1. Συμμετοχή ως εμπειρογνώμων σε συνάντηση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας για την οργάνωση Ευρωπαϊκού διαχρονικού προγράμματος που αφορά στη διερεύνηση της θνησιμότητας και της νοσηρότητας στα παιδιά (Μπίρστολ, 29 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 1985).

2. Πρόσκληση από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων όπου δόθηκαν δύο διαλέξεις με θέμα α) «Η αυτοαντίληψη των προεφήβων στον ελληνικό χώρο» και β) «Οι αξίες των νέων γύρω από την εργασία: Ερευνητικά πορίσματα» (Γιάννινα, 26 και 27 Νοεμβρίου 1985).
3. Συμμετοχή στο 12ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο. Παρουσίαση εισήγησης με θέμα «Η γυναίκα στην περιγεννητική περίοδο» (Αθήνα, 14-17 Μαΐου 1986).
4. Παρουσίαση στη σειρά των εβδομαδιαίων μετεκπαιδευτικών σεμιναρίων της Παιδοψυχιατρικής Εταιρείας με θέμα «Αγωγή Υγείας της Ελληνίδας στην περιγεννητική περίοδο» (Αθήνα, 24 Ιουνίου 1986).
5. Συμμετοχή στο 3ο Παγκόσμιο Συνέδριο της World Association for Infant Psychiatry and Allied Disciplines. Παρουσίαση εισήγησης με θέμα «Greek women's attitudes to pregnancy, labour and infant: Their significance for intervention» (Στοκχόλμη, 3-7 Αυγούστου 1986).
6. Συμμετοχή ως εμπειρογόνωμοι σε συνάντηση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας για την οργάνωση του Ευρωπαϊκού διαχρονικού προγράμματος που αφορά στη διερεύνηση της θνησιμότητας και της νοσηρότητας στα παιδιά (Όσλο, 11-15 Αυγούστου 1986).
7. Συμμετοχή στο 16ο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Ψυχοσωματικής Ιατρικής. Εισήγηση που έγινε με τη συνεργασία των Δ. Γεώργα και Ε. Γιακουμάκη, με θέμα «Psychosomatic stress and psychosomatic reactions» (Αθήνα, 6-11 Σεπτεμβρίου 1986).
8. Προσκεκλημένη ομιλήτρια στο ετήσιο συνέδριο της European Society for Pediatric Research. Παρουσίαση εισήγησης με θέμα «Neglected areas of population cohort studies: The psychosocial effects on the child (Γκρόνινγκεν Ολλανδίας, 7-10 Σεπτεμβρίου 1986).

Άλλες Δραστηριότητες.

- Επιστημονική συνεργάτις του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών. Εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος με θέμα «Confronting an uncertain future: Occupational demand and work values of educated Greek youth». Στην ερευνητική ομάδα συμμετείχαν ο Κ. Κάρμας και η Α. Κωστάκη. (ΚΕΠΕ, Φεβρουάριος 1986).
- Επιστημονική συνεργάτις του Ιδρύματος Ερευνών για το Παιδί. Εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος με θέμα «Γέννηση: Η γυναίκα μπρος σε μια καινούργια ζωή» (Δωδώνη, υπό έκδοση).
- Εμπειρογόνωμοι της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, Γραφείο Ευρώπης.
- Μέλος της συντακτικής επιτροπής του επιστημονικού περιοδικού Paediatric and Perinatal Epidemiology που εκδίδεται από τον Blackwell Scientific Publications, Oxford.

ΣΩΤΗΡΙΑ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ειδική επιστήμονας του Τομέα Φιλοσοφίας.

Δημοσίευσε:

1. Moral Inescapability - A Consideration of the Views of Mrs Philippa Foot. «Δευκαλίωνα», τ. 39 (1985) σ. 277-294 (Το άρθρο μεταφράστηκε στα Ελληνικά από τον Δ. Κυρτάτα στον ίδιο τόμο, σ. 295-314).
2. Μια επισκόπηση των κυριοτέρων τάσεων στη σύγχρονη Αγγλοσαξωνική ηθική φιλοσοφία. «Δωδώνη» τ. ΙΔ' (1985), σ. 113-127.
Συμμετέσχε στο Συνέδριο: «Τηλεόραση και Επικοινωνία» που οργάνωσε ο Τομέας Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (17-20 Απριλίου 1986) με την ανακοίνωση: «Τηλεόραση και οι ρόλοι των φύλων».

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΝΟΡΕΜΑ, ειδική επιστήμονας του Τομέα Φιλοσοφίας.

Δημοσίευσε:

1. «Το δίλημμα μεταξύ Ηθικού Μονισμού και Ηθικού Πλουραλισμού και η σημασία της υπέρβασής του», *Δευκαλίων* 39 (1985), σσ. 315-335.
2. «Οι Στρουκτουραλιστικές, Μετα-στρουκτουραλιστικές θεωρίες της Γλώσσας και το πρόβλημα της Αλήθειας», *Δωδώνη* ΙΔ' 1985, σσ. 147-171.

Συμμετείχε στα συνέδρια:

1. Επιστημονικό Συμπόσιο «Ε. Π. Παπανούτσος. Ο Φιλόσοφος και ο Παιδαγωγός» που οργάνωσε ο Τομέας Φιλοσοφίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (30,31 Οκτ., 1 Νοεμβρ. 1985).
2. Επιστημονική Συνάντηση «Τηλεόραση και Επι-κοινωνία» που οργάνωσε ο Τομέας Ψυχολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (17-20 Απριλίου 1986) με την ανακοίνωση: «Τηλεόραση, 'Επικοινωνία' και Εξουσία: Brecht εναντίον Orwell».

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΟΛΩΜΟΥ - ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, βοηθός του Τομέα Φιλοσοφίας

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 1985-86 βρισκόταν με εκπαιδευτική άδεια στις Η.Π.Α. (The Catholic University of America, Washington), όπου παράλληλα με την έρευνα για τη διδακτορική της διατριβή, ασχολήθηκε με τη συγγραφή επιστημονικής εργασίας για την απόκτηση του διπλώματος M. A.

ΧΡ. ΑΘ. ΤΕΖΑΣ, βοηθός του Τομέα Φιλοσοφίας

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 1985-86 περάτωσε τη διδακτορική διατριβή του με θέμα: «Θαλής ο Μιλήσιος. Από την αρχαία παράδοση ως τη σύγχρονη έρευνα».

ΣΥΜΠΟΣΙΑ

1. Τομέας Φιλοσοφίας: Ε.Π. Παπανούτσος. Ο φιλόσοφος και ο παιδαγωγός (30, 31 Οκτωβρίου, 1 Νοεμβρίου 1985).
2. Τομέας Ψυχολογίας: Τηλεόραση και επι-κοινωνία (17-20 Απριλίου 1986).

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΜΕ ΠΡΟΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

1. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΛΦΑΣ, διδάκτορας φιλοσοφίας, *Οι κοσμολογικές πεποιθήσεις των Ελλήνων και η γέννηση της αστρονομίας* (9-12-1985).
2. ΑΝΔΡΕΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ, καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, *Πλατωνική Αριθμητική* (3-3-1986).

ΜΕ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

1. ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ, διδάκτορας Ψυχολογίας, *Αυτοαντίληψη των προεφήβων στον ελληνικό χώρο και Επαγγελματική επιλογή των νέων στην Ελλάδα* (Δεκ. 1985).

2. ΜΑΡΙΑ ΦΩΤΕΙΝΟΥ, *Πειθαναγκαστική συμπεριφορά των γονιών και οι επιπτώσεις στη συμπεριφορά των παιδιών και Η προσωπικότητα των γονιών και η αγωγή που δίνουν στα παιδιά τους* (Δεκ. 1985).
3. ΦΙΛ. ΜΑΡΚΑΚΗΣ, *Το σχολικό πρόγραμμα και η διαμόρφωση της προσωπικότητας του μαθητή και Η προσωπικότητα του δασκάλου και η επίδρασή της στο μαθητή* (Μάιος 1986).

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΓΚΡΙΘΕΙ

1. ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΕΡΕΖΗΣ (19-2-1986): *Λιάμεσα και αρχέτιπα στον Πρόκλο και τον Διονύσιο Αρεοπαγίτη* (επιβλέπων: Βασ. Α. Κύρκος· μέλη: Γεωργία Αποστολοπούλου, Λίνος Μπενάκης, Θεοδόσιος Πελεγρίνης, Νικόλαος Ψημμένος).
2. ΘΕΟΠΟΥΛΑ ΑΝΘΩΓΑΛΙΔΟΥ (29-5-1986): «Ο ρόλος της εκπαίδευσης στην αναπαραγωγή και εξέλιξη μιας παραδοσιακής κοινωνίας» (επιβλέπουσα: Άννα Φραγκουδάκη· μέλη: Αθανάσιος Γκότοβος, Μαρία Ηλιού, Ευτύχης Μπιτσάκης, Χαράλαμπος Νούτσος).
3. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΛΗΣ (11-6-1986): «Κοινωνική γλωσσική διαφοροποίηση και σχολική επίδοση» (επιβλέπουσα: Άννα Φραγκουδάκη· μέλη: Αθανάσιος Γκότοβος, Μαρία Ηλιού, Ευτύχης Μπιτσάκης, Χαράλαμπος Νούτσος)

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ ΠΟΥ ΕΚΠΟΝΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

1. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΡΑΛΗ: Το πρόβλημα των σχέσεων ηθικής και πολιτικής στη σκέψη του νεοελληνικού Διαφωτισμού.
2. ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΑΚΗ - ΠΕΡΔΙΚΗ: Άτομο και κοινωνία στον Πλάτωνα και τον Durkheim.
3. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΚΗΣ: Η φιλοσοφία της ιστορίας στο έργο του Π. Βράιλα-Αρμένη.
4. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΡΙΤΣΙΝΙΩΤΗΣ: Οι φιλοσοφικές αντιλήψεις του Πλ. Δρακούλη.
5. ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΑΛΛΙΔΟΥ - ΓΡΑΜΜΑΤΑ: Η συμβολή της «Αναγέννησης» στην ανάπτυξη της φιλοσοφικής σκέψης στην Ελλάδα του μεσοπολέμου.
6. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΑΡΗΣ: Το πρόβλημα του νόμου στη σκέψη του νεοελληνικού Διαφωτισμού.
7. ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Η θεωρία του «κόσμου 3» του Κ. R. Popper.
8. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ: Η κριτική των κλασικών μαθηματικών από τον Brouwer και τη Σχολή του Ιντουϊσιονισμού.
9. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΟΛΩΜΟΥ - ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Ο Πλάτων και οι ηδονιστές.
10. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΜΠΑΚΗΣ: Ο βασικός νόμος της επιστημολογίας.
11. ΧΡΙΣΤΟΣ ΤΕΖΑΣ: Θαλής ο Μιλήσιος. Από την αρχαία παράδοση ως τη σύγχρονη έρευνα.
12. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΟΥΛΙΑΤΟΣ: Η μαρξιστική ιστοριογραφία της επιστήμης: η «Αγγλική Σχολή» από το 1950 ως το 1960.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (Μάιος 1986)

Η αναγκαιότητα των μεταπτυχιακών σπουδών

- α) *Επιστημονική.* Για να αλλάξει το κλίμα των προπτυχιακών, να δοθεί ώθηση στη γνωστική χρησιμότητα των σπουδών. Για να μην είναι όσοι ετοιμάζουν ελληνικά διδακτορικά αυτοδίδακτοι, για να επηρεάζει η επιστημονική ερευνητική ατμόσφαιρα όλα τα μέλη του Πανεπιστημίου.
- β) *Οικονομική.* Για να μην εξάγεται τόσο συνάλλαγμα, εφόσον μόνο στο εξωτερικό μπορεί κανείς να αποχτήσει το όποιο μεταπτυχιακό δίπλωμα.
- γ) *Κοινωνική.* Για να αποκτήσουν τα ελληνικά ΑΕΙ το κατεξοχήν χαρακτηριστικό που τους λείπει, να παράγουν τη γνώση και τους παραγωγούς της, δηλαδή να παράγουν συγχρόνως τον εαυτό τους, ρόλο που ως σήμερα παίζουν για την ελληνική Ανώτατη Εκπαίδευση τα ξένα ΑΕΙ.

Οι προϋποθέσεις για την ίδρυση μεταπτυχιακών σπουδών

Οι προϋποθέσεις που αναφέρονται εδώ είναι απαραίτητες για την ίδρυση μεταπτυχιακών σπουδών και προηγούνται των αναγκών σε κονδύλια και υλικοτεχνική υποδομή (για τις θεωρητικές σπουδές).

Γενική προϋπόθεση. Η προσπάθεια όλων, πανεπιστημιακών και νομοθετών, πρέπει να κλίνει προς την καλή ποιότητα των Μ. Σ., γιατί η θεσμοθέτησή τους θα επηρεάσει είτε θετικά (ωθώντας προς την καλύτερηση) είτε αρνητικά (υποβαθμίζοντας ακόμα περισσότερο) τις προπτυχιακές σπουδές. Για τούτο η προσεκτική δίχως βιασύνη και επίμονη προεργασία για τη δημιουργία προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν την καλή ποιότητα μεταπτυχιακών σπουδών είναι απαραίτητη. Η θεσμοθέτηση και η λειτουργία τους πάνω σε λαθεμένες βάσεις θα είναι για πολλά χρόνια αναπότρεπτη, η διάρθρωση θα είναι μακρόχρονη και δύσκολη. Η ανυπαρξία Μ. Σ. επιτρέπει στην προετοιμασία τους να προβλέψει τώρα τις σωστές κατευθύνσεις, να δημιουργήσει τώρα αντίρροπες δυνάμεις στην τάση υποβάθμισης των πτυχίων που ενδέχεται να προκαλέσουν οι κακές Μ.Σ.

Προϋποθέσεις που αφορούν το προπτυχιακό επίπεδο

Δύο είναι οι βασικές προϋποθέσεις στην προπτυχιακή βαθμίδα, δίχως τις οποίες η ποιότητα των Μ. Σ. δεν είναι δυνατή.

- α) Η κατάργηση της υπουργικής απόφασης και του νόμου για το ένα δωρεάν εγχειρίδιο ανά μάθημα στους φοιτητές. (Να χορηγηθούν ενδεχομένως κουπόνια ή επίδομα βιβλίων στους φοιτητές, γιατί δύσκολα αναιρείται μια κοινωνική παροχή). Πράγμα που θα ελευθερώσει τη διδασκαλία από το ένα εγχειρίδιο και θα βάλει στο προπτυχιακό επίπεδο την έννοια της βιβλιογραφίας, με βάση την οποία θα γίνεται το μάθημα και θα διεξάγονται οι εργασίες και εξετάσεις.
- β) Να θεωρηθεί ζήτημα μεγάλης προτεραιότητας η αύξηση του ΔΕΠ, ώστε να υπάρχει επαρκής αριθμός για την κάλυψη όλων των μαθημάτων, για τη δυνατότητα να προσφέρει κάθε μάθημα και στα δύο εξάμηνα και τη για δυνατότητα να υπάρχουν πάνω από ένα διδάσκοντες για το ίδιο γνωστικό αντικείμενο. Η ανεπάρκεια αλλιώς διδακτικού προσωπικού ενδέχεται να αποβεί μοιραία για τις Μ. Σ.

Προϋποθέσεις θεσμικές

Να καταργηθούν τα στεγανά μεταξύ έρευνας και διδασκαλίας. Να θεσμοθετηθεί η δυνατότητα μετακίνησης από θέση ΔΕΠ σε αντίστοιχη σε ερευνητικό κέντρο για 2 με 3 χρόνια, ώστε να ανοίξουν οι δρόμοι για τη δημιουργική συνεργασία ερευνητικών κέντρων και ΑΕΙ και τη λειτουργική σχέση έρευνας και διδασκαλίας στις μεταπτυχιακές βαθμίδες των ΑΕΙ.

Προϋποθέσεις λειτουργικότητας

Η οργάνωση των Μ.Σ. να λαβαίνει υπόψη της την ποικιλία υποψηφίων που θα υπάρξουν και τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής κοινωνίας και εκπαίδευσης. Για τον απόφοιτο του ελληνικού ΑΕΙ που μόλις πήρε το πτυχίο του μέχρι τον κάτοχο μεταπτυχιακού διπλώματος ξένου Πανεπιστημίου και τον εργαζόμενο που επιθυμεί να κάνει μεταπτυχιακές σπουδές, που θα είναι πιθανοί υποψήφιοι, πρέπει να προβλέπονται σχήματα ευέλικτα που θα έχουν τη δυνατότητα υποδοχής διαφορετικών κατηγοριών, δίχως αυτό να δημιουργήσει συνθήκες κακής ποιότητας.

Προϋποθέσεις που αφορούν τους/τις ΕΜΥ

Ο θεσμός των ΕΜΥ πρέπει να συνεχίσει και να αξιοποιηθεί στο εσωτερικό των Μ. Σ. Οι ΕΜΥ να επιλέγονται με κριτήρια αυστηρότερα των λοιπών μεταπτυχιακών φοιτητών. Να αποτελούν ιδιαίτερη κατηγορία, που τα περισσότερα προσόντα δίνει στα μέλη τους τη δυνατότητα να συμμετέχουν στα μεταπτυχιακά μαθήματα με μικρότερη επιλογή γνωστικών αντικειμένων και ίδιο αριθμό ωρών (εμβάθυνση) και να παίρνουν μέρος ως βοηθοί διδάσκοντες σε διδακτικές ασκήσεις ή εργαστήρια, με κριτήριο το θέμα της μεταπτυχιακής εργασίας - διατριβής τους.

Προϋποθέσεις που αφορούν το ΔΕΠ

Η μεταπτυχιακή διδασκαλία δεν είναι για τους διδάσκοντες ανώτερο επίπεδο, όπως για τους διδασκόμενους. Είναι όμως άλλου είδους διδασκαλία, που απαιτεί διαφορετική αντιμετώπιση των φοιτητών, διαφορετικό χειρισμό του μαθήματος, διδασκαλία ανοικτή σε μεθοδολογικά ερωτήματα, που δείχνει την πορεία προς την κατασκευή του επιστημονικού αντικειμένου αντί να δίνει συμπεράσματα και πορίσματα.

- α) Μία τυπική προϋπόθεση είναι να έχουν οι διδάσκοντες παρακολουθήσει οι ίδιοι μεταπτυχιακές σπουδές, άρα να διαθέτουν έτσι στοιχειώδη εμπειρία.
- β) Μια ουσιαστική προϋπόθεση είναι να διδάσκουν το ίδιο μεταπτυχιακό μάθημα οπωσδήποτε περισσότεροι από ένας διδάσκοντες, ώστε η άμιλλα να είναι ευγενής αλλά και προτρεπτική της καλής ποιότητας και της διαρκούς ανανέωσης. Πρέπει τέλος να προβλέπεται ο κάθε διδάσκων στο μεταπτυχιακό επίπεδο να κάνει οπωσδήποτε τουλάχιστον ένα μάθημα στο προπτυχιακό.

Οργάνωση των μεταπτυχιακών σπουδών στο Τμήμα Φ.Π.Ψ.

Πρώτος Κύκλος

Δύο ή περισσότερα χρόνια. Δύο χρόνια για τους εγγραφόμενους που παρακολουθούν συστηματικά. Περισσότερα χρόνια για όσους παρακολουθούν αραιότερα (για οποιουδήποτε λόγου, π.χ. εργαζόμενοι). Βραδυνά μεταπτυχιακά μαθήματα, με λιγότερη έμφαση στη διαρκή παρακολούθηση κατά τα μαθήματα και πολλές γραπτές εργασίες, που αντικαθιστούν τη συνεχή παρακολούθηση.

Κύκλος παράλληλος και όχι επάλληλος με το 2ο (διατριβής), για να μπορεί με ευελιξία να περιλάβει την ιδιαίτερη κατηγορία των ΕΜΥ και τους κατόχους πρώτου μεταπτυχιακού διπλώματος ξένων ΑΕΙ.

Με εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και έγκριση του Τομέα μπορεί ο πρώτος κύκλος να συντομευθεί ή να παρακαμφθεί, αν κριθεί επαρκές το επίπεδο του συγγραφικού - ερευνητικού έργου των υποψηφίων σε συναφές πεδίο της επιστήμης.

Εγγραφή στον πρώτο κύκλο:

Αίτηση με βιογραφικό σημείωμα. Εργασίες στο προπτυχιακό στάδιο. Εξετάσεις σε δύο μαθήματα της ειδικότητας. Μία τουλάχιστον ξένη γλώσσα και οπωσδήποτε η γλώσσα των πηγών της μεταπτυχιακής εργασίας (όταν προϋποτίθεται). Συνέντευξη.

Παρακολούθηση 1ου κύκλου

Υποχρεωτική παρακολούθηση ή ειδική παρακολούθηση βραδινών μεταπτυχιακών μαθημάτων σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα με περισσότερες γραπτές εργασίες. Παρακολούθηση με συμμετοχή τουλάχιστον τριών μεταπτυχιακών μαθημάτων (άρα 9 με 12 εβδομαδιαίες ώρες). Μεταπτυχιακή εργασία, με κυρίως ανεπτυγμένες την περιγραφή των πηγών και τη μεθοδολογία (που ενδέχεται να εξελιχθεί σε διατριβή), τουλάχιστον 80 σελίδων. Απόκτηση του διπλώματος με κρίση της επιδότησης και της μεταπτυχιακής εργασίας από τριμελή κριτική επιτροπή.

Απονομή τίτλου: μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης φιλοσοφίας

» » παιδαγωγικής
» » ψυχολογίας

Δεύτερος κύκλος

Αίτηση με βιογραφικό σημείωμα. Το δίπλωμα Μ.Σ. πρώτου κύκλου (ή η τυπική αποδοχή Τομέα ΑΕ για την παράκαμψή του). Δύο ξένες γλώσσες. Η μεταπτυχιακή εργασία ή υπόμνημα για τις πηγές και τη μεθοδολογία που θα ακολουθήσει ο υποψήφιος για την εκπόνηση της διατριβής. Ως προς τα τυπικά δικαιώματα η χρονική διάρκεια φτάνει τρία έτη.

Παρακολούθηση δεύτερου κύκλου

Υποχρεωτική παρακολούθηση (ή ειδική παρακολούθηση σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα κτλ., όπως παραπάνω) ενός μεταπτυχιακού μαθήματος (3 ή 4 εβδομαδιαίες ώρες). Εργασίες-εισηγήσεις στο μάθημα με μεθοδολογικό περιεχόμενο και παρουσίαση, σε τακτά

χρονικά διαστήματα και στα πλαίσια ειδικών σεμιναρίων του Τομέα, της προόδου της εργασίας των υποψηφίων.

Για την ίδρυση Μ.Σ. στους Τομείς Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας οι δυνατότητες προσφοράς μεταπτυχιακών μαθημάτων και οι ελλείψεις ΔΕΠ σε θεμελιώδεις γνωστικούς τομείς, δίχως την κάλυψη των οποίων οι μεταπτυχιακές σπουδές δεν είναι δυνατό να προετοιμάσουν επαρκώς τους φοιτητές τους, είναι οι ακόλουθες.

α) Τομέας Παιδαγωγικής

Δυνατότητες

Ιστορία της Εκπαίδευσης
(2 τουλάχιστον ΔΕΠ)
Ειδική Διδακτική ορισμένων
μάθημάτων (3 τουλάχιστον)
Οργάνωση της Εκπαίδευσης
(2 τουλάχιστον ΔΕΠ)
Αναλυτικά Προγράμματα (1 μόνο)
Οικονομία της Εκπαίδευσης
(1 μόνο ΔΕΠ)
Έρευνα και Μεθοδολογία σε
εκπαιδευτικά θέματα (3 τουλάχιστον ΔΕΠ)
Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση
(2 ΔΕΠ)
Συγκριτική Παιδαγωγική (1 ΔΕΠ)

Ελλείψεις

Γενική Κοινωνιολογία
Μεθοδολογία Κοινωνικών Επιστημών
Στατιστική
Διδακτική Μαθηματικών (Φυσικής και Χημείας)
Παιδαγωγικές θεωρίες και σχολές
Ψυχολογία του Σχολείου
Θεσμική Παιδαγωγική και μικροανάλυση
(παιδαγωγική στο εσωτερικό της σχολικής τάξης)
Κοινωνιογλωσσολογία
Τεχνικές αναλύσεις περιεχομένου
Και πρόσθετοι ΔΕΠ για να καλύψουν
όσα γνωστικά αντικείμενα στο διπλανό
πίνακα μένουν με έναν διδάσκοντα, όταν ανα-
ληφθούν μαθήματα (γιατί η παρένθεση 2 ή 3
τουλάχιστον αφορά τα ίδια άτομα σε αρκετές
περιπτώσεις, δηλώνει τη δυνατότητά τους, αλ-
λά δεν θα μπορούν να καλύψουν περισσότερα
από ένα μεταπτυχιακά μαθήματα, έστω δύο
σε σπάνιες περιπτώσεις).

β) Τομέας Ψυχολογίας

Δυνατότητες

Κοινωνική ψυχολογία
Ειδική Αγωγή
Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία(;)

Ελλείψεις

Γενική Ψυχολογία
Κλινική Ψυχολογία
Πειραματική Ψυχολογία
Γνωστική Ψυχολογία
Εξελικτική Ψυχολογία
Εκπαιδευτική Ψυχολογία
Περιβαλλοντική Ψυχολογία
Ψυχολογολογία
Επαγγελματικός Προσανατολισμός.

γ) Τομέας Φιλοσοφίας

Δυνατότητες

- α) Αρχαία ελληνική φιλοσοφία
- β) Πατερική και βυζαντινή φιλοσοφία
- γ) Νεώτερη φιλοσοφία
- δ) Σύγχρονη φιλοσοφία
- ε) Νεοελληνική φιλοσοφία
- στ) Marx - Μαρξισμός
- ζ) Επιστημολογία - Μεθοδολογία
- ζ1) Φιλοσοφία των φυσικών επιστημών
- ζ2) Φιλοσοφία των κοινωνικών επιστημών
- ζ3) Ιστορία των επιστημονικών ιδεών
- η) Φιλοσοφική ερμηνευτική
- ι) Φιλοσοφία της ιστορίας
- ια) Πρακτική (ηθική) φιλοσοφία.

Ελλείψεις

- α) Βυζαντινή-Μεσαιωνική φιλοσοφία
- β) Φιλοσοφίες του εξωευρωπαϊκού χώρου
- γ) Λογική
- δ) Φιλοσοφία του δικαίου
- ε) Φιλοσοφία του γλώσσας
- στ) Αισθητική

Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΑ «ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ» (Μάιος 1986)

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ο θεσμός του υποχρεωτικού, μοναδικού συγγράμματος και οι συναφείς με αυτόν ρυθμίσεις και αποφάσεις (141/133/1402/1984, άρθρο 3, § 4-6) για τις αποζημιώσεις των συγγραφέων, τις γραφειοκρατικές διατυπώσεις που απαιτούνται για την παραγγελία και διανομή των διδασκόμενων εγχειριδίων κλπ. αποτελούν κρίσιμες σημασίας πρόβλημα για τα ΑΕΙ. Το πρόβλημα, η άμεση επικαιρότητα του οποίου καθίσταται ακόμα εμφανέστερη σε περίοδο εξετάσεων, έχει πτυχές παιδαγωγικές, οικονομικές, κοινωνικές. Από όλες αυτές τις οπτικές γωνίες η ισχύουσα κατάσταση πραγμάτων επιδεινώνει την ήδη κάθε άλλο παρά ικανοποιητική λειτουργία των Πανεπιστημίων μας. Το μοναδικό σύγγραμμα είναι, κατά κοινή ομολογία των διδασκόντων και μίας αυξανόμενης, ευτυχώς, μερίδας των φοιτητών, μία από τις βασικές αιτίες της προώθησης υποβάθμισης των σπουδών, του εκφυλισμού της ερευνητικής δραστηριότητας, της αναπαραγωγής της σχολικής νοοτροπίας της αποστήθισης στο επίπεδο του Πανεπιστημίου.

Από παιδαγωγική και επιστημονική άποψη οι συνέπειες του συστήματος του μοναδικού συγγράμματος αλλά και του ακριβούς προσδιορισμού ενός αυθαίρετου και απαράδεκτα χαμηλού «ορίου σελίδων» ανά διδακτική ώρα είναι ολέθριες. Το ισχύον σύστημα φαίνεται να έχει υπαγορευθεί περισσότερο από μία διάθεση συγκρασιμότητας των οικονομικών απαιτήσεων ορισμένων κύκλων διδασκόντων με τη νοοτροπία της ήσσονος προσπάθειας που ενίοτε διέπει τα αιτήματα των φοιτητικών συνδικαλιστικών φορέων, παρά από τις πραγματικές ανάγκες ενός δημοκρατικού εκσυγχρονισμού των Α.Ε.Ι. Το υποχρεωτικό μοναδικό σύγγραμμα και η δωρεάν παροχή του αποτέλεσαν, ως στρεβλή «συνέχεια» της λογικής της μεταρρύθμισης του 64, δημαγωγική παραχώρηση της χούντας στους φοιτητές-παραχώρηση που της επέτρεπε, ταυτόχρονα, να ασκεί ασφυκτικό έλεγχο στα περιεχόμενα των σπουδών. Θα μπορούσε κανείς, σήμερα, να αμφισβητήσει την ίδια τη σκοπιμότητα συγγραφικών εργασιών διδακτικού, υποτίθεται, χαρακτήρα που δεν εκφράζουν τα πορίσματα πρωτότυπης έρευνας. Πέρα, όμως, απ' αυτό σε κανένα σοβαρό Πανεπιστημιακό Ίδρυμα της Ύψηλίου δεν παρέχεται στους φοιτητές

ένα και μόνο «πανεπιστημιακό» σύγγραμμα επειδή κάτι τέτοιο αφ' ενός θα υποβάθμιζε δραστικά την προσφερόμενη γνώση και αφ' ετέρου θα αποτελούσε, δυνάμει, εργαλείο αντιδημοκρατικού ελέγχου της ελευθερίας στη χρησιμοποίηση των πηγών, εξουδετέρωσης της πολλαπλότητας των μηνυμάτων, ιδεολογικά κατευθυνόμενης μονομέρειας. Παράλληλα, η δραματικότητα της σημερινής κατάστασης αναδεικνύεται ακόμα γλαφυρότερα, αν αναλογισθούμε ότι σε οποιοδήποτε αξιόλογο Πανεπιστήμιο του εξωτερικού η διδασκόμενη ύλη είναι, κατά μέσο όρο, υπερτριπλάσια της προβλεπόμενης από τον ελληνικό νόμο. Ο θεσμός του μοναδικού συγγράμματος, συνεπώς, πρέπει να αντικατασταθεί από την ελεύθερη υπόδειξη βιβλιογραφίας που θα καλύπτει σφαιρικά το διδασκόμενο γνωστικό αντικείμενο - και φυσικά χωρίς κανένα προσδιορισμό κανώτατου ορίου σελίδων».

Το Πανεπιστήμιο δεν είναι δυνατόν να προσφέρει αποκλειστικά, ανεπαρκή ούτως ή άλλως, «επαγγελματική προετοιμασία». Είναι από τη φύση του κυρίως τόπος έρευνας και παραγωγής γνώσης. Αλλά για να ανταποκριθεί στο ρόλο του χρειάζεται να διαμορφωθεί μια οργανικά δεμένη κοινότητα των μελών του. Το μοναδικό σύγγραμμα, όμως, σε συνδυασμό με την εκ των προτέρων ορισμένη διδακτέα ύλη αποτρέπει τους φοιτητές από την παρακολούθηση των μαθημάτων, συντελεί στην ερήμωση των πανεπιστημίων (πλην ίσως του κυλικείου και του φοιτητικού εστιατορίου) και την αποδιάρθρωση της πανεπιστημιακής κοινότητας που δε νοείται βέβαια χωρίς τους φοιτητές. Με το ισχύον, σύστημα, εξάλλου, γίνεται στην ουσία υποχρεωτική η γραπτή μορφή των εξετάσεων, προκρίνεται η από καθέδρας διδασκαλία, ατούντ τα φροντιστήρια, διαλύονται βαθμιαία τα σπουδαστήρια και οι βιβλιοθήκες τους που πλέον εξυπηρετούν αποκλειστικά τους διδασκοντες. Είναι πιθανόν, αν τα πράγματα δεν αλλάξουν σύντομα, να οδηγηθούμε στην καθιέρωση μιας μορφής «φοίτησης δι' αλληλογραφίας» ή μιας μεθόδου «διδασκαλίας άνευ διδασκάλου».

Η δωρεάν παιδεία, εφόσον στην έννοια του «δωρεάν» περιλαμβάνεται η παροχή του μοναδικού συγγράμματος σε όλους τους φοιτητές ανεξαιρέτως, αποτελεί μάλλον λαϊκιστικό ιδεολόγημα παρά δημοκρατική κατάκτηση, ιδιαίτερα στο βαθμό που σήμερα, σε αντίθεση με το 1960, οι οικονομικές δυσκολίες του μέσου φοιτητή δεν είναι κατά κανόνα δραματικές. Είναι εύλογο ένα «κράτος πρόνοιας» να λαμβάνει μέριμνα για την πρόσβαση στη γνώση των οικονομικά ασθενέστερων φοιτητών και να ενισχύει κατά κάποιο τρόπο το σύνολο των φοιτητών^ν που παρακολουθούν σχολές όπου το κόστος των συγγραμμάτων είναι ιδιαίτερα υψηλό. Επειδή όμως η δωρεάν παροχή συγγραμμάτων έχει αναχθεί, από μέτρο σπάταλο και αντιπαιδαγωγικό, σε είδος «κοινωνικού κεκτημένου» δεν είναι ίσως εφικτή η κατάργησή της. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, επιβάλλεται η αναπροσαρμογή των σχετικών με αυτήν ρυθμίσεων, στην ακόλουθη κατεύθυνση: α) αποσύνδεση, στο πλαίσιο της ανώτατης εκπαίδευσης, της έννοιας δωρεάν παιδείας από τη δωρεάν παροχή συγγραμμάτων β) αντικατάσταση του σημερινού από ένα διαφορετικό σύστημα, παροχής κουπονιών, για την αγορά υποδεικνυόμενων στις βιβλιογραφίες βιβλίων από το εμπόριο γ) διαφοροποίηση της παροχής κουπονιών κατ' αναλογία προς την εισοδηματική κατάσταση της οικογένειας του φοιτητή δ) διάθεση του τεράστιου ποσού - γύρω στα 5 δις - που κατ' αυτόν τον τρόπο θα εξοικονομηθεί για τη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής των Πανεπιστημίων με προτεραιότητα στην ενίσχυση των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών και σπουδαστηρίων.

Επίκαιρο παραμένει και το αίτημα ίδρυσης Πανεπιστημιακών Τυπογραφείων και βιβλιοπωλείων που θα μπορούσαν να παρέχουν, ειδικά στους φοιτητές, τα βιβλία σε τιμή κόστους. Οι συγγραφείς των εκδιδόμενων από τα Πανεπιστημιακά Τυπογραφεία εγχειριδίων πρέπει να αποζημιώνονται με το σύστημα των συγγραφικών δικαιωμάτων με την προϋπόθεση ότι κανείς Πανεπιστημιακός δεν θα δικαιούται να υποχρεώσει τους φοιτητές να αγοράσουν το πόνημά του. Θα μπορεί απλώς να το συμπεριλάβει στην υποδεικνυόμενη βιβλιογραφία μαζί με άλλα σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο βιβλία.

Είναι ευνόητο ότι αν αρθούν οι ισχύουσες υπουργικές αποφάσεις για τα συγγράμματα αίρονται αυτομάτως και οι εντελώς παράλογες δεσμεύσεις που υποχρεώνουν οποιονδήποτε διδάσκοντα, προκειμένου να χορηγήσει σύγγραμμα στους φοιτητές του, να το διδάξει για μια ολόκληρη τριετία. (Σημειωτέον ότι αν ο αριθμός των φοιτητών υπολείπεται των 70 το Υπουργείο δεν εγκρίνει τη χορήγηση συγγράμματος πράγμα που ίσως δικαιώνει τη «δωρεάν παιδεία» εφόσον δωρεάν πλέον δεν προσφέρεται σύγγραμμα). Τούτο σημαίνει απλούστατα ότι ειδικά στις θετικές επιστήμες, όπου τα πορίσματα της έρευνας παρουσιάζονται αποκλειστικά σε άρθρα και συνηθέστατα τροποποιούνται ή ανατρέπονται από μήνα σε μήνα, οι φοιτητές δεν έρχονται σε επαφή με τις νέες ερευνητικές κατακτήσεις εκτός αν ο διδάσκων παραβιάζοντας τους νόμους κάνει σωστά τη δουλειά του.

Στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, εδώ και αρκετό καιρό, εφαρμόζεται από πολλούς διδάσκοντες το σύστημα της υπόδειξης βιβλιογραφίας, παροτρύνονται οι φοιτητές να μελετούν στο σπουδαστήριο κείμενα που συχνά περιέχουν αντιλήψεις διαφορετικές ή και αντίθετες μεταξύ τους σε σχέση με το διδασκόμενο αντικείμενο, ενθαρρύνεται η εκπόνηση εργασιών από τους φοιτητές και επιχειρείται η σεμιναριακή οργάνωση των μαθημάτων, παρά τις δυσκολίες. Τα θετικά αποτελέσματα συνιστούν ένα επιπλέον επιχείρημα υπέρ της κατάργησης των ισχυουσών αποφάσεων ή νόμων. Είναι άλλωστε προφανές ότι η οργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών, που ελπίζουμε ότι επίκειται, συνδέεται με το ξεπέρασμα της μνημικής μάθησης, το άνοιγμα των οριζώντων των φοιτητών, την εξοικείωση από τα πρώτα χρόνια της σπουδής με τις μεθόδους της επιστημονικής έρευνας, τη συνεχή συνεργασία διδασκόντων και διδασκόμενων στα πλαίσια μιας γόνιμης για αμφοτέρους αλληλεπίδρασης.

Τα μέλη του Τμήματος Φ.Π.Ψ. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων θεωρώντας ότι οφείλουν να αντιδράσουν στα σημερινά εκφυλιστικά φαινόμενα δεσμεύονται ταυτόχρονα με ομόφωνη απόφαση να μην κάνουν από το ακαδημαϊκό έτος 1986/87 χρήση των ευεργετικών για τους διδάσκοντες διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας. Με άλλα λόγια: δεν θα δεχθούν, ούτε φυσικά θα απαιτήσουν, τις νόμιμες, ανά σελίδα, αποζημιώσεις που δικαιούνται να εισπράξουν για συγγράμματα ή σημειώσεις (εξαιρουμένων των εξόδων δακτυλογράφησης για τις τελευταίες).

Πιστεύουμε ότι το Υπουργείο Παιδείας θα αντιληφθεί την αγωνία που μας διακατέχει για το μέλλον των ΑΕΙ και θα αντιμετωπίσει ευνοϊκά τις προτάσεις μας αν λάβει υπόψη του το γεγονός ότι για πρώτη ίσως φορά μία συγκροτημένη κοινωνική ομάδα δεν εισηγείται αύξηση των προνομίων της αλλά κατάργησή τους.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΣΣΕΤΑΙ ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ
ΤΗΣ «Δ Ω Δ Ω Ν Η Σ»

Periodicals exchanged with the third part of «Dodoni»

1. *Aquinas* (Città del Vaticano, Italia)
2. *Ancient Philosophy* (Pittsburgh, U.S.A.)
3. *Canadian Philosophical Reviews*
4. *Communication and Cognition* (Ghent, Belgium)
5. *Gritica Revista Hispanoamericana de Filosofia* (México, México)
6. *Education Studies* (Florida, U. S. A.)
7. *Etyka* (Warszawa, Polska)
8. *Filosofia Oggi* (Genova, Italia)
9. *Indian Philosophical Quarterly* (Poona, India)
10. *Journal of Aesthetic Education* (Urbana, Ill., U.S.A.)
11. *Journal of Thought* (Oklahoma, U. S. A.)
12. *Methodology and Science* (Haarlem, Netherlands)
13. *Pensamiento* (Madrid, Espana)
14. *Philosophica* (Gent, België)
15. *Philosophy and Social Action* (New Delhi, India)
16. *Philosophy in Science* (Tuscon, Arizona, U. S. A.)